

Preventivní program školy 2024/25

Jedná se o dokument školy zaměřený na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně – komunikativních dovedností.

V rámci PPŠ se snažíme o vlastní aktivitu žáků, pestrost forem preventivní práce se žáky, zapojení celého pedagogického sboru školy a o spolupráci se zákonnými zástupci a rodiči žáků školy.

Poradenské služby na škole jsou zajišťovány výchovnou poradkyní, školní metodičkou prevence (ŠMP) a školní psycholožkou. Součástí týmu školního poradenského pracoviště jsou dvě kariérové poradkyně a třídní učitelé. Kvalitní poradenství na škole předpokládá, že třídní učitelé (TU) se v souladu se svou rolí zaměřují na vytváření otevřené bezpečné atmosféry a pozitivního klimatu ve třídě, podporují rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky třídy, zprostředkovávají komunikaci s ostatními členy pedagogického sboru, jsou garanty spolupráce školy s rodiči žáků třídy, získávají a udržují si přehled o osobnostních zvláštностech žáků třídy a o jejich rodinném zázemí.

www.oabrno.cz

e-mail: oa@oabrno.cz

Ředitel školy: Ing. Mgr. Lukáš Zouhar

Školní poradenské pracoviště

Pedagogové v oblasti výchovného poradenství a prevence:

Mgr. Lenka Motková – výchovná poradkyně

kabinet č. 301

konzultační hodiny: pátek 11:15 – 12:20

individuální konzultace dle domluvy

Mgr. Martina Šubová – školní metodička prevence

kabinet č. 107

konzultační hodiny: pátek 11:15 – 12:20

individuální konzultace dle domluvy

Mgr. Ondřej Mikauš – školní psycholog

(působí na škole do prosince 2024)

kabinet č. 820 (5. patro)
kontakt: mikaus@oabrno.cz

Mgr. Eva Karbanová – školní psycholožka

kabinet č. 820 (5. patro)
konzultační hodiny: úterý, středa, čtvrtek 8:00 – 15:00
kontakt: karbanova@oabrno.cz

**Koordinátorky kariérového poradenství - Mgr. Zuzana Adamová adamova@oabrno.cz a
Mgr. Miroslava Smutná smutna@oabrno.cz**

Pro všechny žáky a studenty je k dispozici linka důvěry: duvera@oabrno.cz.

Preventista BOZ, BOZP a PO, zdravotník školy - Mgr. Eva Svitavská

Na efektivním programu spolupracují a nesou odpovědnost:

Ředitel školy: má odpovědnost za podporu, vytváření a realizaci programu

Školní metodik prevence: koordinuje přípravy a realizace programu, vykonává činnosti metodické, koordinační, informační a poradenské.

Pedagogický sbor – jednotliví učitelé: začleňují preventivní program do výuky svých předmětů

Třídní učitelé: monitorují rizikové chování ve své třídě, spolupracují při realizaci preventivních programů a jejich evaluaci

Žáci: aktivně participují na přípravě a realizaci preventivního programu

Metodik prevence PPP: zajišťuje odbornou a metodickou pomoc pro ŠMP a je garantem kvality programů v daném regionu

1 Charakteristika školy a její vnitřní zdroje

1.1 Charakteristika budovy, materiálně - technické vybavení

Škola je situovaná v centru města Brna, s výbornou dopravní dostupností. Jedná se o školu s více než stoletou tradicí. Nachází se zde dva stupně vzdělávání, SOŠ a VOŠ, nabízí se i dálkové studium VOŠ.

Konkrétně se jedná o denní studium SOŠ: Obchodní akademie, Ekonomické lyceum, Ekonomické lyceum – projektová výuka, denní studium Informační služby; denní a dálkové studium VOŠ: Ekonomicko – právní činnost a Sociální práce.

Vzhledem k rozlehlosti budovy a s ohledem na BOZ a PO jsou zde dva nouzové východy a jeden hlavní vchod. Do školy se vstupuje přes čip a prochází se přes turnikety. Vnitřní prostory školy jsou prakticky řešené, vzdušné a prostorné. Chodby jsou vyzdobeny pracemi žáků, informačními nástěnkami, nabídkami soutěží apod. V budově školy se nachází prostorná jídelna s výběrem ze tří jídel. Interiér je přizpůsoben potřebám žáků/studentů: skříňka pro každého žáka/studenta, klidové zóny s pohodlím na chodbách, kantýna v přízemí a občerstvovací automaty v každém patře. Škola nabízí Wi-Fi v rozsahu celé budovy. Nachází se zde Knihovnické informační centrum s žákovskou knihovnou, studovnou, s nabídkou tisíce svazků. Učebny jsou vybaveny počítači a dataprojektory.

1. 2 Vzdělávací nabídka školy (šk. rok 2024/25)

Obchodní akademie denní st.

Ekonomické lyceum, denní st.

Informační služby, denní st.

VOŠ, Ekonomicko – právní činnost, denní a dálkové st.

VOŠ, Sociální práce, denní a dálkové st.

Profesní zaměření jednotlivých oborů:

Ekonomické lyceum: žáci jsou orientováni na studium ekonomických, příp. právnických směrů, žák je připravován i pro přímý vstup do praxe, absolvent je schopen se rychle orientovat a zapracovat.

OA: absolventi oboru jsou odborně a kvalifikovaně připraveni pro administrativní a organizační činnost v ekonomických a obchodně podnikatelských subjektech všech typů organizací.

Informační služby: absolventi jsou odborně a kvalifikovaně připraveni pro práci v knihovnách, informačních centrech a střediscích, muzeích, galeriích, archivech, nakladatelstvích, knihkupectvích, masmédiích, státní správě, jsou zaměřeni na humanitní a odborné předměty, četbu.

Podrobný profil absolventa vzdělávacího programu Ekonomicko – právní činnost a Sociální práce je k dispozici na webových stránkách školy <https://www.oabrno.cz>.

1. 3 Prostory školní budovy

V době obědové pauzy nemohou nezletilí žáci opouštět budovu školy.

Ve škole jsou po celou dobu výuky zajišťovány dohledy.

1.4 Funkce školního metodika prevence a dalších osob, školní poradenské pracoviště

Úkoly jednotlivých osob jsou definovány v dokumentu Školní preventivní strategie, který je rovněž k dispozici na webu školy.

1.5 Předávání informací, schránka důvěry, nástěnky

K předávání informací k prevenci rizikových forem chování slouží nástěnka umístěná v 1. patře. Jsou zde aktuální nabídky programů, především ale důležité kontakty pro ty, kteří hledají pomoc v určité oblasti. Větší význam mají nástěnky přímo ve kmenových učebnách a informování digitální cestou.

Kolegové jsou informováni osobně, e-mailem, na pedagogických radách, prostřednictvím služby Google Apps, telefonicky. Rodičům jsou předávány letáky a informace přes TU, případně e-mailem nebo telefonicky (přes TU). Škola využívá webový školní informační systém Škola online. Škola je zapojena do projektu **Nenech to být**, který zaštiťuje MŠMT. Škola přijala opáření v souladu se Zákonem o ochraně oznamovatelů.

2 Vnější zdroje pro tvorbu PPŠ

2. 1 Síť institucí, odborníků, informací a služeb

Dětské krizové centrum (sdružení proti násilí na dětech)	poradenství, linka důvěry, ambulantní služby	www.ditekrize.cz nonstop linka důvěry: 241 484 149, 777 715 215 problem@ditekrize.cz rizika kyberprostoru: 778 510 510
Krizové centrum SPONDEA (intervenční centrum pro oběti domácího násilí)	pomáhá při řešení problémů, týrání, zneužívání, zanedbávání,	Sýpka 25, 613 00 Brno www.spondea.cz domácí násilí: 739 078 078, 725 735 883

	pronásledování, domácího násilí, šikany	chci ovládnout vztek: 725 005 367 vztek@spondea.cz krizovapomoc@spondea.cz intervencni-centrum@spondea.cz
Fond ohrožených dětí	pomáhá opuštěným, zanedbávaným a týraným dětem	www.fod.cz 224 236 655 fod@fod.cz
Linka bezpečí dětí a mládeže	bezplatné volání, nonstop provoz, anonymní poradenství	www.linkabezpeci.cz bezplatná tel. nonstop linka: 116 111 pomoc@linkabezpeci.cz 840 111 234 (rodičovská linka), 606 021 021 pomoc@rodicovskalinka.cz
Linka naděje	linka důvěry – pomoc v krizi	www.fnbrno.cz Centrum krizové péče, nonstop: 547 212 333, 532 232 078
Linka vzkaz domů	dítě na útěku – nadace Naše dítě dítě na útěku z domova nebo pomoc těm, kteří byli vyhozeni z domova	800 111 113
Centrum a linka důvěry pro děti a mládež: Modrá linka	krizová intervence jakéhokoli druhu	www.modralinka.cz Anenská 10, Brno linka důvěry: 731 197 477, 608 902 410 help@modralinka.cz
Bílý kruh bezpečí	pomoc obětem kriminality a domácího násilí	www.bkb.cz

		linka pomoci obětem kriminality a domácího násilí nonstop/bezplatně 116 006 poradna BKB: Slovinská 41, Brno bkb.brno@bkb.cz 541 218 122, 732 842 664
ROSA	centrum pro ženy – oběti násilí	www.rosacentrum.cz bezplatná linka: 800 60 50 80 241 432 466 info@rosacentrum.cz
Magdalenium z. s.	pomoc obětem domácího násilí	702 065 433, 777 333 162 www.magdalenium.cz magdalenium@magdalenium.cz
Na počátku	pomoc těhotným ženám a maminkám s dětmi v tísní	774 440 821 www.napocatku.cz Příkop 6, Brno poradna@napocatku.cz
Drogová poradna Sananim	informace o drogách, drogová poradna on-line	www.drogovaporadna.cz www.sananim.cz poradenská linka: 602 666 415
Poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti	poradenství v obl. drog, šikany, počítačových her, patologického hráčství	www.poradenskecentrum.cz 548 526 802 sladkova@pppbrno.cz
Sdružení Podané ruce	léčba závislostí, poradenské centrum alkohol/drogy/hazard	www.podaneruce.cz/sluzby infolinka@podaneruce.cz infolinka: 770 177 337 drogová poradna: www.extc.cz

Občanské sdružení Anabell	informační portál o poruchách příjmu potravy, svépomocné skupiny, edukativní a informativní služby, psychologické a nutriční poradenství	www.anabell.cz Masarykova 37, 602 00 Brno, linka Anabell: 774 467 293 posta@anabell.cz
Poradna pro občanství, občanská a lidská práva	diskriminace a rovné příležitosti, bezplatná právní pomoc, práva cizinců, registrované partnerství a práva sexuálních menšin	www.poradna-prava.cz 724 701 610 poradna@poradna-prava.cz
Společnost pro studium sekt a nových náb. směrů	poradna	www.sekty.cz sekty@sekty.cz
Městská policie Brno		vedoucí preventivně inform. odd.: Mgr. Martina Fröhlichová, martina.frohlichova@mpb.cz 548 210 035 prevence@mpb.cz kyberšikana: Mgr. Jan Čoupek, jan.coupek@mpb.cz
Drom, romské středisko	integrace sociálně vyloučených obyvatel do společnosti	www.drom.cz Hvězdová 9, Brno, 545 211 576 drom@drom.cz
Středisko výchovné péče Helpme	pro děti a mládež s výchovnými a výukovými problémy, s návykovými látkami	Bořetická 2, Brno www.svphelpme.cz ambulance: 544 234 629, 602 343 309 helpme@volny.cz

Státní zdravotní ústav, Centrum podpory veřejného zdraví	odběry a poradna HIV/ AIDS poradna odvykání kouření, poradna pro zdravý životní styl, poradna při obezitě	www.szu.cz bezplatná národní linka pomoci AIDS: 800 144 444 nonstop linka pomoci AIDS: 800 800 980
Teen Challenge International ČR	pomoc se závislostmi – drogy/alkohol/gambling	Help linka: 733 788 788, 732 734 623 helplinetc@gmail.com www.teenchallenge.cz Dětské centrum Teen Challenge Brno, Cejl 18 dcbno@gmail.com 604 127 780
Ratolest Brno	pomoc sociálně znevýhodněným dětem a mladým lidem	Třída Kpt. Jaroše 7 b, Brno, 773 826 837 www.ratolest.cz ratolest@ratolest.brno

Krajský úřad JMK/ Odbor školství Oddělení prevence a volnočasových aktivit	Mgr. Lucien Rozprým, vedoucí oddělení Mgr. Pavla Tichá, referentka prevence kriminality Mgr. Lenka Možná, protidrogová koordinátorka	Cejl 73, Brno 541 658 300 541 658 302 e-mail: ticha.pavla@kr- jihomoravsky.cz 541 658 310 e-mail: mozna.lenka@kr- jihomoravsky.cz
---	---	--

Krajské ředitelství policie JMK, Preventivně informační odd.	por. Mgr. Zdeňka Procházková, koordinátorka prevence nrap. František Procházka, prevence Brno	974 624 486, 602 161 766 zdenka.prochazkova@pcr.cz 974 623 217, 724 178 337 frantisek.prochazka2@pcr.cz www.policie.cz
MŠMT	Mgr. Martina Macová Budinská, vedoucí oddělení metodického řízení a podpory PŘO	martina.budinska@msmt.cz

PSYCHIATRICKÉ LÉČEBNY:

Psychiatrická léčebna Černovice	alkohol, drogy, gambling	Húskova 2, Brno Tel.: 548 123 111
------------------------------------	-----------------------------	--------------------------------------

2. 2 Internetové odkazy k vnějším zdrojům školy a jednotlivým oblastem rizikového chování

Návykové látky, alkohol, tabák:

www.drogovaporadna.cz

www.prevcentrum.cz/nase-sluzby/webova-poradna

poradna.adiktologie.cz

www.drogy-info.cz

www.szu.cz/tema/podpora-zdravi/prevence-zavislosti

www.policie.cz/narodni-protidrogova-centrala-skpv.aspx

www.prevence-info.cz

www.adiktologie.cz

www.nuv.cz

www.bezcigaret.cz

www.koureni-zabiji.cz

Syndrom týraného dítěte:

www.spondea.cz, www.capld.cz/linky.php

Školní šikanování, kyberšikana:

www.linkabezpeci.cz, www.sikana.org, www.internetporadna.cz, www.safeinternet.cz,
www.bezpecne-online.cz, www.protisikane.cz, www.minimalizacesikany.cz, www.sikana.org,
www.e-bezpeci.cz, www.napisnam.cz, www.e-nebezpeci.cz, www.hoax.cz,
www.bezpecnykraj.cz/ebezpecnost

Homofobie:

www.gejt.cz, www.mpsv.cz, www.msmt.cz, www.stud.cz, e-psycholog.eu, www.poradna-prava.cz

Extremismus, rasismus, xenofobie:

www.msmt.cz, www.mvcr.cz, www.ustrcr.cz, clovekvtsni.cz, www.helcom.cz, www.in-ius.cz,
www.ecn.cz/tolerance, www.asimilovani.estranky.cz, www.romea.cz, antisemitismus.wz.cz,
www.pamatnik-terezin.cz, www.kpv-cr.cz, www.sekty.cz, www.rexter.cz

Rodičům žáků 1. ročníků je dán digitální cestou na třídních schůzkách leták, který je k dispozici na následující straně.

Primární prevence rizikových forem chování

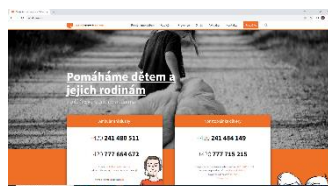
Primární prevence se dotýká oblastí: kouření, alkohol, návykové látky, kyberšikana, šikana, poruchy příjmu potravy aj.

Podrobnější informace: www.oabrno.cz Výchovné poradenství- **Preventivní program školy.**

Dětské krizové centrum

sdužení proti násilí na dětech

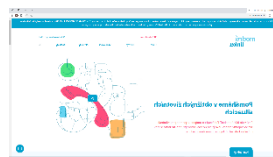
www.ditekrize.cz

Modrá linka

krizová intervence jakéhokoli druhu

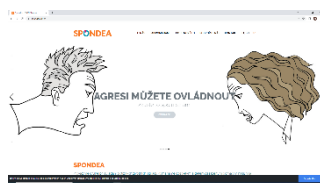
www.modralinka.cz

Krizové centrum Spondea

intervenční centrum pro oběti domácího násilí

www.spondea.cz

Drogová poradna Sananim

www.sananim.cz

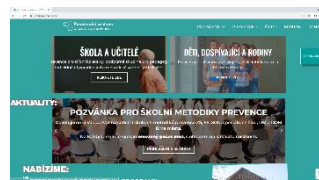
Fond ohrožených dětí

www.fod.cz

Poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti

www.poradenskecentrum.cz

Linka bezpečí dětí a mládeže

anonymní poradenství

www.linkabezpeci.cz

Podané ruce

léčba závislostí

www.podaneruce.cz

Anabell

poruchy příjmu potravy

www.anabell.cz

3 Prevence rizikových forem chování ve výuce, dle školního vzdělávacího programu (ŠVP)

Propojení problematiky primární prevence rizikových forem chování s výukou jednotlivých předmětů v rámci ŠVP je stěžejní.

Cílem je žáky vybavit znalostmi a dovednostmi k aktivnímu přístupu v péči o své zdraví, udržovat a zvyšovat tělesnou zdatnost. Dále vést žáky k zodpovědnosti za své zdraví, k harmonickému rozvoji osobnosti a ke zdravému životnímu stylu.

V rámci tělesné výchovy a výchovy ke zdraví jsou pořádány pravidelně lyžařské výcvikové kurzy pro žáky prvních ročníků, sportovně turistický kurz pro žáky třetích ročníků.

Pro zvýšení motivace ke sportovním aktivitám jsou na škole organizovány mezitřídní soutěže v odbíjené, aerobiku a floorballu.

V každém školním roce se zúčastňujeme soutěží v různých sportovních disciplínách v rámci brněnských středních škol.

Z průřezových témat je kladen důraz na téma Člověk a životní prostředí, čímž je žák veden k poznávání světa a pochopení vzájemného působení člověka a přírody v rámci lyžařských a sportovních kurzů. V tématu Člověk a svět práce je žák veden k odpovědnému přístupu k vlastnímu zdraví a je motivován k aktivnímu životnímu postoji. Umí se orientovat v důležitých životních situacích na základě získaných dovedností.

Cílem společenskovedního vzdělávání je připravit žáky na aktivní a odpovědný život ve společnosti, řešení různých životních situací, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet a co nejvíce porozumět světu kolem sebe.

Estetická výchova přispívá k utváření kladného vztahu k materiálním a duchovním hodnotám. V této oblasti se žáci zapojují do tvůrčích dílen, společenské vzdělávání a estetická výchova jsou dále prohlubovány systémem poznávacích tuzemských i zahraničních exkurzí dle aktuální nabídky, možností a požadavků výuky společenskovedních předmětů.

Odborné exkurze jsou zaměřeny na poznávání architektonicky, kulturně, historicky i společensky významných míst a jsou organizovány podle ročníků.

Výuka je doplněna návštěvami muzeí, kulturních center a architektonických památek, odbornými přednáškami, soutěžemi a dílčími výukovými projekty.

Průřezovým tématem společenskovedního vzdělávání je téma Občan v demokratické společnosti, které je naplněno tématy Člověk v dějinách, Člověk v lidském společenství, Člověk jako občan, Člověk a svět a Soudobý svět.

Výuka probíhá v kmenových i odborných učebnách v předmětech ZSV, OBC a DEJ. Nadstavbovou částí ZSV je volitelný Společenskovední seminář. Níže jsou vyjmenovány výukové předměty, ve kterých primárně je možné propojovat prevenci rizikových forem chování se získáváním dalších poznatků.

Základy společenských věd, dějepis, občanské právo, biologie, chemie, tělesná výchova, informační a komunikační technologie.

Škola je zapojena do projektu Erasmus+. Cílem stáže je rozvíjet kompetence studentů, obohatit jejich teoretické znalosti o praktické dovednosti (kontakt se zákazníky, řešení stížností, administrativní práce, práce s IT programy, dokumentace, aj.) a zdokonalit jejich znalost anglického jazyka a obohatit ji o odbornou terminologii.

Každý rok se žáci naší školy zapojují do projektu Firemní praktikum s partnerskou školou Wirtschaftsgymnasium Andreas-Schneider-Schule Heilbronn v Německu. Celá akce je reciproční.

Dlouhodobě pokračujeme v zahraniční spolupráci se Schulen des bfi Wien, která začala již v roce 1993. Spolupráce probíhá na několika úrovních. V projektu jsou preferovány projekty třídních výměn, které jsou zaměřeny na získávání poznatků v oblasti jazykové, ekonomické, sportovní i kulturní.

Obor Informační služby spolupracuje s významnými významné paměťovými institucemi nejen ve městě Brně, ale i v Praze. Jedná se o instituce, v nichž naši žáci vykonávají odbornou praxi a v nichž také pracují naši absolventi. Jsou to např. Moravská zemská knihovna, KJM, MZA, Národní knihovna ČR, MěK v Praze, Parlamentní knihovna, Knihovna AV ČR.

Pro usnadnění přechodu žáků ze základních škol na střední školu a pro co nejrychlejší vytvoření fungujícího školního kolektivu jsou pro žáky prvních ročníků organizovány adaptační kurzy zážitkové pedagogiky. Kurzy jsou připravovány a vedeny na profesionální úrovni odborně proškolenými pracovníky. Kurzů se vždy zúčastňují třídní učitelé. Aktivity probíhají v měsíci září.

Na škole pracuje Školská rada, která je složená ze zástupců rodičů, žáků, učitelů a zástupců zřizovatele Jihomoravského kraje.

Dvakrát ročně se rodiče žáků účastní třídních schůzek, jsou jim podávány informace o studijních výsledcích žáků, o akcích pořádaných školou, rodiče se mohou přes třídní učitele vyjadřovat a dávat podněty k činnostem školy. Vedení školy spolupracuje s důvěrníky třídy ze strany rodičů a zajišťuje zpětnou vazbu.

Rodiče našich žáků mají přístup na Školu online, kde získávají informace o studijních výsledcích svých dětí.

Na škole pracuje SRPŠ, Kotlářská 9, z. s. Rodiče se scházejí jedenkrát ročně na Valné hromadě, kde se zároveň vyjadřují ke všem důležitým tématům školy.

Dále se žáci se podílejí na organizaci školního života prostřednictvím Žákovského parlamentu, který se setkává s vedením školy, dává své návrhy a připomínky ke zlepšení chodu školy.

Žáci školy se každoročně zapojují do Velkého říjnového čtení, Noci s Andersenem a Muzejní noci, stejně jako do pořádání konferencí v MZK.

Širokou veřejnost informujeme prostřednictvím našich www a výroční zprávy, jejíž součástí je koncepce rozvoje školy.

Pro zajištění odborné praxe našich žáků spolupracujeme s dalšími brněnskými i mimobrněnskými firmami a institucemi.

4 Skladba aktivit PPŠ pro jednotlivé cílové skupiny

SPECIFICKÁ PRIMÁRNÍ PREVENCE

Specifická primární prevence – aktivity a programy, které jsou zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků. Jedná se o:

- a) všeobecnou prevenci, která je zaměřena na širší populaci, aniž by byl dříve zjišťován rozsah problému nebo rizika,
- b) selektivní prevenci, která je zaměřena na žáky, u nichž lze předpokládat zvýšený výskyt rizikového chování,
- c) indikovanou prevenci, která je zaměřena na jednotlivce a skupiny, u nichž byl zaznamenán vyšší výskyt rizikových faktorů v oblasti chování, problematických vztahů v rodině, ve škole nebo s vrstevníky

NESPECIFICKÁ PRIMÁRNÍ PREVENCE

Nespecifická primární prevence – veškeré aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času, například zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou

k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k odpovědnosti za sebe a své jednání. Tento typ prevence je významný v kontextu aplikace různých efektivních a vyhodnitelných specifických programů.

Pokud má program organizace certifikát odborné způsobilosti poskytovatelů programů primární prevence uživatelů návykových látek, lze předpokládat, že takovýto program je efektivní pro školu. Certifikovaný program naplňuje všechny znaky dobrého programu. (Internetové stránky Prevence rizikového chování. Dostupné na www.prevence-info.cz/p-prevence/volba-partnera-při-realizaci-minimalního-preventivního-programu).

4. 1 Nabídka zájmových aktivit

Žáci jsou pedagogy zapojováni do řady soutěží, projektů, exkurzí a dalších činností nad rámec výuky. Jedná se např. o:

- Ekonomický tým – školské, krajské kolo; Kotlanda má talent; Celostátní soutěž Ekotým; Ekonomická olympiáda; Den firem; Veletrh FIF Praha; Prezentiáda cvičných firem; Exkurze ČNB; Soutěž Má dáti-dal; Finanční gramotnost; Daňová gramotnost; Soutěž Zaúčtuj to
- Celoškolní soutěž v psaní na klávesnici; Státní zkoušky ve psaní na klávesnici
- Přírodovědný klokan; Přírodovědná gramotnost; Piškvorky – školní a oblastní kolo; Matematická soutěž – školní kolo; Sudoku
- Čtení v domově důchodců; Předčítání v Dětské nemocnici; Akce k Březnu měsíci knih; Den s Andersenem; Artotéka; Bílá pastelka; Akce pro školku; Pasování prvňáčků; exkurze do knihoven; Den proti rakovině
- Příběhy bezpráví – beseda s pamětníkem; Moderní dějiny – workshop; Dějepisná olympiáda; Středoškolská odborná činnost; Debatiáda; Divadlo Radost; Besedy s pamětníky
- Školní kolo v aerobiku; Aerobic master class – soutěž brněnských SŠ; Vánoční turnaj tříd ve volejbalu; Krajská soutěž v pohybových skladbách; Velikonoční turnaj ve florbalu
- Soutěže AJ, NJ; Německé a anglické divadlo; Olympiáda ČJ; Mediální dny
- Exkurze: Osvětim; Vídeň; LVZ; Firemní praktikum; Erasmus – Malta; exkurze v rámci DEU; Planetárium; Sportovně turistický kurz – Chorvatsko, vodácký kurz
- Dvoudenní školní výlety

4. 2 Skladba preventivních aktivit PPŠ pro školní rok 2024/25

1.ročníky
Adaptační aktivity: program se školními psychology + kariérové poradenství „Spolu, pod lany“ – dva dny v lanovém centru Proud Lesná
Program Policie ČR Nedej pokušení šanci: drogy, kriminalita, bezpečnost v dopravě
Protidrogová výchova
Workshopy digitální osvěty- org. Replug me
Program org. Smartego
Beseda s psychologem
Třídnické hodiny: 1xměsíčně
Další programy dle aktuální nabídky a potřeby

2. ročníky
Protidrogová výchova
Filmový festival Jeden svět – projekce s besedou na vybrané téma
Třídnické hodiny: 1xměsíčně
Beseda s psychologem
Další programy dle aktuální nabídky a potřeby

3. ročníky
Třídnické hodiny: 1xměsíčně
Beseda s psychologem
Programy dle aktuální nabídky a potřeby

4. ročníky
Třídnické hodiny: 1x měsíčně
Beseda s psychologem
Programy dle potřeby

celoročně	<p>informace rodičům žáků</p> <p>informace pedagogickým pracovníkům školy, informace všem zaměstnancům.</p> <p>e-mail důvěry</p> <p>spolupráce s organizací Člověk v tísni: Jeden svět na školách.</p>	<p>předávání materiálů, letáků na třídních schůzkách, přes TU, e-mailem, školní informační systém, Google Apps, ŠOL</p> <p>předávání materiálů osobně nebo e-mailem, Google Apps, ŠOL</p> <p>vyhodnocováno průběžně</p> <p>objednávání materiálů pro výuku ZSV – úzce souvisí s prevencí</p>
-----------	--	--

- Propagace školy na sociálních sítích (Facebook a Instagram).
- Dlouhodobé zapojení školy do projektu organizace Člověk v tísni: www.jedensvetnaskolach.cz; **Příběhy bezpráví**. Projekce filmu a následná beseda s pamětníkem

4.3 Rizikové chování

V této podkapitole jsou definovány hlavní typy rizikového chování z pohledu prevence na naší škole.

Záškoláctví

Za záškoláctví je považována neomluvená nepřítomnost žáka. Jedná se o přestupek žáka, který úmyslně zanedbává školní docházku. Je chápáno jako porušení školního řádu. Nezřídko je spojeno s dalšími typy rizikového chování, které mají neblahý vliv na osobnostní vývoj jedince. Prevence záškoláctví je součástí školního řádu, školní docházku eviduje třídní učitel a

v případě podezření na záškoláctví se obrací na zákonného zástupce nezletilého žáka (MIOVSKÝ, Michal; SKÁCELOVÁ, Lenka; ZAPLETALOVÁ, Jana a kol. *Primární prevence rizikového chování ve školství*. Praha: Togga, 2010, ISBN 978-80-87258-47-7.s.75).

Prevence záškoláctví, způsob omlouvání nepřítomnosti žáků, řešení neomluvené nepřítomnosti a postup zúčastněných subjektů je ošetřen Metodickým pokynem MŠMT „K jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví“ vydaným pod č. j. 780/2024-1

Tento typ rizikového chování má naše škola ošetřen ve Školním řádu. Další postup je podrobně rozepsán v Krizovém plánu. Záškoláctví řeší a vyhodnocuje výchovná poradkyně, záznamy si vede ve své evidenci.

Šikana a extrémní projevy agrese

Do této kategorie řadíme jakékoli extrémní formy agresivního chování namířené proti druhé osobě, proti sobě nebo proti věcem. Z tohoto hlediska je šikana pouze jedním z mnoha různých podob extrémně agresivního chování (MIOVSKÝ, Michal; SKÁCELOVÁ, Lenka; ZAPLETALOVÁ, Jana a kol. *Primární prevence rizikového chování ve školství*. Praha: Togga, 2010, ISBN 978-80-87258-47-7.s.76).

Postup při setkání se s tímto jevem je rozepsán v Krizovém plánu.

Rasismus a xenofobie

Obecně soubor projevů směřujících k potlačení zájmů a práv menšin, které pro potřeby prevence třídíme do obou uvedených kategorií, tedy zastávání rasové nerovnocennosti v jakémkoli smyslu slova, podporování rasové nesnášenlivosti a netoleranci vůči menšinám a odlišnostem (MIOVSKÝ, Michal; SKÁCELOVÁ, Lenka; ZAPLETALOVÁ, Jana a kol. *Primární prevence rizikového chování ve školství*. Praha: Togga, 2010, ISBN 978-80-87258-47-7.s.76).

Prevence je zohledněna v první řadě ve výuce ZSV. Ve druhém nebo třetím ročníku se snažíme žáky zapojit do multikulturních projektů. Zajišťujeme rovněž, nad rámec výuky, přednášky – dle nabídky.

Negativní působení sekt

Z hlediska prevence chápeme tuto oblast jako soubor psychologických, sociálních, ekonomických a dalších důsledků působení sekty. Sektou v tomto kontextu rozumíme určitou ohraničenou sociální skupinu, jejíž členové sdílí ideologický koncept, jehož prostřednictvím se skupina vymezuje vůči svému okolí, přičemž dochází k postupné sociální izolaci, manipulaci a dalším extrémním zásahům do soukromí participujících osob. Z hlediska prevence je zde klíčová oblast důsledků pro duševní a somatické zdraví, sociální postavení, ekonomickou oblast, ojediněle též trestněprávní důsledky (MIOVSKÝ, Michal; SKÁCELOVÁ,

Lenka; ZAPLETALOVÁ, Jana a kol. *Primární prevence rizikového chování ve školství*. Praha: Togga, 2010, ISBN 978-80-87258-47-7.s.76).

Toto téma diskutováno opět ve výuce společenskovedních předmětů.

Sexuální rizikové chování

Považujeme za soubor behaviorálních projevů doprovázejících sexuální aktivity a vykazujících prokazatelný nárůst zdravotních, sociálních a dalších typů rizik. Patří sem také fenomény kombinující více typů rizikových projevů, jako např. kombinace užívání návykových látek a rizikového sexu, sexuální zneužívání ve všech jeho formách. Zařazujeme sem také různé nové trendy přinášející zvýšené riziko i jiných než pouze zdravotních dopadů, jako je např. zveřejňování intimních fotografií na internetu či jejich zaslání mobilním telefonem. (MIOVSKÝ, Michal; SKÁCELOVÁ, Lenka; ZAPLETALOVÁ, Jana a kol. *Primární prevence rizikového chování ve školství*. Praha: Togga, 2010, ISBN 978-80-87258-47-7.s.77).

Toto je řešeno v hodinách IKT, biologie. Spolupracujeme s ostatními organizacemi, zajišťujeme přednášky k tématům souvisejícím s rizikovým chováním.

Prevence v adiktologii

Za primární prevenci užívání návykových látek považujeme takové aktivity a programy, které jsou úzce zaměřeny právě na oblast užívání a uživatelů návykových látek a rizika s tím spojená. (MIOVSKÝ, Michal; SKÁCELOVÁ, Lenka; ZAPLETALOVÁ, Jana a kol. *Primární prevence rizikového chování ve školství*. Praha: Togga, 2010, ISBN 978-80-87258-47-7.s.77).

Škola spolupracuje v této oblasti především s PPP Sládkova a org. Podané ruce. Prevence je zajišťována ve výuce v hodinách TEV, BIO, společenskovedních předmětech, CHE.

Spektrum poruch příjmu potravy

Tuto skupinu chápeme v souladu se současným pojetím zdravotní prevence jako poruchy způsobené rizikovými vzorci chování ve vztahu k příjmu potravy založeném většinou na negativním sebehodnocení odvozeném od zkresleného vnímání vlastního těla s důsledky jak výrazné podváhy, tak výrazné nadváhy a jejich dalších komplikací zdravotních, sociálních a psychologických. Současně je nutné tuto oblast chápat v širším kontextu potřeb zdravého, vyváženého životního stylu a životosprávy od raného dětství zvláště u rizikového jedince a jeho rodiny na pozadí společenského přístupu k problematice. (MIOVSKÝ, Michal; SKÁCELOVÁ, Lenka; ZAPLETALOVÁ, Jana a kol. *Primární prevence rizikového chování ve školství*. Praha: Togga, 2010, ISBN 978-80-87258-47-7.s.78).

Opět řešeno primárně ve společenskovedních výukových předmětech, dále v hodinách TEV. Žáci pracují na projektech k tématu Zdravý životní styl, kde každou rizikovou oblast zpracovávají dle vnějších zdrojů pro tvorbu PPŠ, pracují se všemi doporučenými webovými

stránkami, viz 3. kapitola. Žáci pracují ve skupinkách, sdělí si informace navzájem, poté probíhá diskuse, vyučující dle potřeby informace doplní.

Spolupracujeme s ostatními organizacemi, zajišťujeme přednášky k tématům souvisejícím s rizikovým chováním.

5 Stanovení cílů PPŠ

Dlouhodobé cíle:

- Práce na efektivním komunikačním systému na škole v oblasti primární prevence.
- Zlepšení informovanosti o funkci a smyslu funkce ŠMP, týká se pedagogů, rodičů i samotných žáků.
- Zvyšování efektivity a týmové spolupráce ŠMP, výchovného poradce, školních psychologů, TU, ostatních pedagogických pracovníků a vedení školy.
- Mapování situace ve třídách, za pomoci TU, tvorba dotazníků, kvalitní monitoring.
- Efektivnější propojení oblasti primární prevence s výukou, prezentace projektů na nástěnkách, doplňování materiálů, zapojení následných diskusí, upozorňování žáků na projekty jejich kolegů z jiných tříd, konfrontace názorů.
- Výchova k pozitivní orientaci na vlastní zdraví, snaha žáky zapojovat do prosociálních aktivit, jako je např. dobrovolná práce.
- Pozitivní ovlivnění celkového životního stylu žáků, orientace na kvalitu postojů a změnu nežádoucího chování.
- Podpora podpůrného prostředí, tedy smysluplného trávení volného času, rozvoje osobnostních dovedností, orientace na budoucnost.
- Vybudování příznivého sociálního klimatu pro integraci kulturních odlišností a přijímání sociálních odlišností na škole.

Krátkodobé cíle:

- Tvorba letáků a informačních materiálů pro rodiče: aktualizace materiálů.
- Úzká spolupráce TU a vedení se školním poradenským pracovištěm při řešení problémů.
- Využití preventivních programů.
- Realizace dotazníků a jejich zpracování pro další postup. Kvalitní monitoring.
- Realizace informativních programů kombinovaných s interaktivními, které jsou zaměřené na rozvoj sociálních dovedností (dle situace a možností).
- Další zapracování primární prevence rizikových oblastí do výukového programu.
- Spolupráce s portálem Jeden svět na školách a org. Člověk v tísni, Amnesty International, Ekocentrem, org. Spondea, PPP Sládkova, LF MU Brno, PČR: nabídka materiálů, projektů, besed aj.

- Zhodnocení jednotlivých tříd TU. Konzultace TU a ostatních pedagogů s ŠMP.
- Vyhledávání kvalitních programů, mapování nabídek.

6 Krizový plán školy

Krizový plán školy spolu s Programem proti šikaně je samostatným dokumentem.

7 Monitoring a evaluace

Jedná se o systematické shromažďování, analyzování a interpretování informací o průběhu intervence a jeho možných důsledcích

- Zhodnocení realizovaných programů v rámci primární prevence.
- Počet aktivit a zúčastněných osob v programech.
- Monitorovací systém.
- Vyvození cílů a postupů pro další školní rok (vyhodnocováno průběžně).
- Vedení elektronických záznamů o všech skutečnostech a postupech realizovaných v rámci PP. Zápisy jsou ukládány do archivu ŠMP a VP.
- Na konci školního roku vyhodnocuje ŠMP realizaci PPŠ za celý školní rok, vytvoří komplexní zprávu a z ní pak vychází při tvorbě PPŠ pro následující školní rok.

Evaluace preventivních programů

Poté co ŠMP objedná preventivní program pro konkrétní cílovou skupinu, zjišťuje vhodnost nasazeného programu pro ni. Většinou ihned, nebo si zajistí anonymní písemnou zpětnou vazbu, kterou dále vyhodnocuje. ŠMP spolupracuje pouze s organizacemi, jejichž programy jsou certifikované, nebo se jedná o organizace doporučené PPP Sládkova, školním psychologem, či takové, s nimiž má dobrou zkušenost z minulých let. Vyhodnocuje také efektivnost a potřebnost programů pro dané žáky. Konzultuje zaměření programu i s třídním učitelem, nebo pedagogem, který je programu účasten. Informace archivuje a vychází z nich při výběru dalších programů. ŠMP spolupracuje s VP a psychology školy.

Monitoring

Jedním z nástrojů je např. SWOT analýza. Jádrem metody spočívá v klasifikaci a ohodnocení jednotlivých faktorů. Analýzou vzájemné interakce jednotlivých faktorů silných a slabých stránek na jedné straně vůči příležitostem a nebezpečím na straně druhé lze získat nové kvalitativní informace, které charakterizují a hodnotí úroveň jejich vzájemného střetu. Pro potřeby monitoringu v rámci tvorby PPŠ existují minimálně čtyři cílové skupiny, které slouží jako užitečné zdroje pro shromažďování informací: žáci, rodiče, pedagogové, škola jako

celek. Pro monitorování názorů těchto cílových skupin lze využít standardizovaných dotazníků. Dalšími zdroji informací pro popis situace ve škole mohou být výstupy záznamů ŠMP, záznamy četnosti výskytu rizikového chování, zápisy z výchovných komisí, prosté pozorování prostředí školy a chování dětí v něm. Je důležité dbát na ochranu osobních dat a informací (MIOVSKÝ, Michal; SKÁCELOVÁ, Lenka; ZAPLETALOVÁ, Jana a kol. *Primární prevence rizikového chování ve školství*. Praha: Togga, 2010, ISBN 978-80-87258-47-7.s.108).

Při monitoringu používáme realizované dotazníky, vycházíme ze závěrů výchovných komisí, ze sdělení především třídních učitelů k jednotlivým třídám či žákům. Účastníme se i monitoringu, který realizují odborné instituce. Výsledky jsou nám pak zasílány. Na třídních schůzkách mapujeme názory a problémy rodičů, zápisy jsou vedeny ve speciálních sešitech určených pro třídní schůzky. Komunikujeme přes e – mail, pedagogové mezi sebou, pedagogové s rodiči a žáky. Využíváme sdílený disk a používáme informační portál Škola online, ve které jsou uloženy důležité informace. Pedagogové, rodiče i žáci mají svá hesla. Funguje rovněž e-mail důvěry duvera@oabrno.cz. Využíváme Google Apps.

8 Dokumentace a další součásti PPŠ; Pravidla pro vytvoření bezpečné školy

ŠMP shromažďuje veškeré informace a zpětné vazby v průběhu PPŠ v daném období, eviduje výskyt rizikových forem chování a navržených opatření u jednotlivých žáků tříd. V závěru školního roku vypracovává ŠMP na základě dokumentace a podkladů od třídních učitelů hodnocení PPŠ. To je součástí závěrečné zprávy školy (MIOVSKÝ, Michal; SKÁCELOVÁ, Lenka; ZAPLETALOVÁ, Jana a kol. *Primární prevence rizikového chování ve školství*. Praha: Togga, 2010, ISBN 978-80-87258-47-7.s.110).

Dokumentace zahrnuje:

- Preventivní program školy (součástí jsou i legislativní podklady a normy týkající se prevence, dále síť organizací a služeb, poskytujících odbornou pomoc, literární a další informační zdroje, spolupráce na regionální úrovni v systému prevence)
- Krizový plán pro SOŠ i VOŠ; Program proti šikaně; Školní preventivní strategie
- Zápisy z jednání
- Přehled preventivních aktivit externistů
- Výsledky monitoringu
- Archivace a evaluace PPŠ z minulých období

Preventivní strategie školy vychází z platné legislativy, jejíž přehled je uveden níže.

9 Platná legislativa a seznam použitých zdrojů

1. Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže
Dokument MŠMT č. j.: 21291/2010-28
2. Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, č. j. 37 014/2005–25
3. Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví, č. j. MSMT - 780/2024-1
4. Školský zákon, v platném znění
5. Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
6. Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů
7. Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–27
8. Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů
9. Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č. j. MSMT- 21149/2016
10. Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně – právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů
11. Zákon č. 40/ 2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
12. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů
13. Zákon č. 89/ 2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
14. Zákon č. 198/2009 Sb., antidiskriminační zákon, ve znění pozdějších předpisů
15. Vyhláška č. 27 2016 Sb., o vzdělávání žáků se spec. vzděl. potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů
16. Aktuální znění Školních řádů SOŠ a VOŠ

Seznam zdrojů

1. MIOVSKÝ, Michal; SKÁCELOVÁ, Lenka; ZAPLETALOVÁ, Jana a kol. *Primární prevence rizikového chování ve školství*. Praha: Togga, 2010, ISBN 978-80-87258-47-7
2. <http://www.prevence-info.cz>
3. <http://www.oabrno.cz>
4. ŠVP oborů Obchodní akademie, Ekonomické lyceum a Informační systémy

Zpracovala Mgr. Martina Šubová, školní metodička prevence